

Sciences Series, 2. URL: <http://visen.knau.kharkov.ua/v2018217.html> [In Ukrainian].

5. Rarok, O.V. Kouchyng v upravlinni personalom pidpryemstva. (2016). *Visnyk Kamyanecz-Podilskogo nacionalnogo universytetu imeni Ivana Ogiyenka. Ekonomichni nauky – Bulletin of Kamianets-Podilskiy Ivan Ogiyenko National University. Economic sciences*, 11, 245–249. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2016_11_35 [In Ukrainian].

Євтушенко Ганна Валентинівна

к.е.н., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ORCID: 0000-0003-0472-0737

Березюк Євгеній Валерійович

Студент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ ТА СУЧАСНІ МЕТОДИ ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ

Розглянуто сутність поняття ризику та фінансового ризику. Досліджено види фінансового ризику. Проаналізовано методи мінімізації фінансових ризиків.

Ключові слова: диверсифікація, лімітування, мінімізація ризиків, страхування, ризик, фінансовий ризик, хеджування.

Ievtushenko Ganna

PhD of Economics, Associate Professor of the Department of Marketing, Management and Entrepreneurship

V. N. Karazin Kharkiv National University

ORCID: 0000-0003-0472-0737

Berezyuk Eugene

Student of the Department of Marketing, Management and Entrepreneurship

V. N. Karazin Kharkiv National University

FEATURES OF FINANCIAL RISK AND MODERN METHODS OF ITS MINIMIZATION

Deals with the essence of the concept of risk and financial risk. Types of financial risk are investigated. Different methods of minimizing financial risks are analyzed.

Keywords: diversification, insurance, hedging, limit, risk, risk minimization, financial risk.

Сучасні організації самостійно здійснюють пошук шляхів збільшення фінансових ресурсів, розширення асортименту та нових ринків збуту, враховуючи при цьому, що не лише залучення нових інвестицій та їх кількість впливають на злагожену роботу підприємства, а й правильне планування та дослідження ризиків, що виникають через вплив зовнішніх та внутрішніх факторів.

На сьогоднішній день немає єдиного підходу до класифікації фінансових ризиків та методів їх мінімізації. Тому метою дослідження є характеристика різних видів фінансового ризику, удосконалення методів їх мінімізації, що, в свою чергу, допоможе підвищити ефективність функціонування вітчизняних підприємств [1].

Багато вітчизняних та зарубіжних вчених займаються дослідженням поняття фінансового ризику та методології його мінімізації, а саме: Камінський А. Б. [2] Майорова Т.В. [3] Токаренко Г.С. [4] Кириченко О.А. [5] та інші.

Поняття ризик доволі часто зустрічається в економічній літературі, яка присвячена ризик-менеджменту. На наш погляд, поняття «ризик» можна визначити як діяльність, що спрямована на подолання невизначеності при неминучому виборі, при цьому є можливість кількісно та якісно оцінити вірогідність досягнення необхідного результату, невдачі та відхилення від мети.

Фінансовий ризик, у свою чергу, є ймовірністю виникнення непередбачених фінансових втрат у ситуації невизначеності умов фінансової діяльності підприємства.

За джерелами виникнення розрізняють систематичні (ринкові) та несистематичні (специфічні) фінансові ризики.

Систематичний (ринковий) ризик (табл. 1) визначає ймовірність виникнення фінансових втрат, які, в першу чергу, пов'язані з несприятливими змінами в обстановці різних видів фінансового ринку. Під систематичний ризик підприємство повинно підлаштуватися, оскільки ним не можна керувати.

Таблиця 1

Види систематичного ризику

Систематичний ризик		
Валютний ризик	Процентний ризик	Ціновий ризик
Ймовірність прояву фінансових втрат у зв'язку зі зміною курсу валют; переважно відноситься до тих підприємств і організацій, які ведуть зовнішньоекономічну діяльність. Негативним наслідком цього ризику є недолік доходів через зміну обмінного курсу іноземної валюти	Ймовірність виникнення фінансових втрат, пов'язаних зі зміною рівня процентних ставок. Цей вид ризику пов'язан із дивідендною політикою підприємства, з різними фінансовими операціями	Ймовірність виникнення фінансових втрат (втрата доходу і прибутку), що виявляються у несприятливих змінах ринкових цін

Несистематичний (специфічний) ризик (табл. 2) характеризується ймовірністю прояву фінансових втрат у ході нерезультативної діяльності певної компанії і індивідуальних особливостей конкретного активу. Передусім, дані ризики може бути викликані особливостями фінансового менеджменту, а саме: відсутністю відповідної кваліфікації, нерезультативною структурою активу і капіталу, а також рядом інших чинників, яких можливо уникнути завдяки ефективному управлінню.

Зрозуміло, що для кожної організації є необхідним систематичне управління фінансовими ризиками – передбачення можливості появи потенційно ризикової події, що дає змогу заздалегідь вжити заходів спрямованих на зниження наслідків від ризику, якщо його неможливо локалізувати.

Види несистематичного ризику

Несистематичний ризик	
Ризик зниження фінансової стійкості підприємства	Виникає через недоліки у структурі капіталу та представляє собою порушення у рівновазі фінансового розвитку підприємства
Ризик неплатоспроможності підприємства	Спричиняє розбалансування позитивних та негативних грошових потоків підприємства
Кредитний ризик	Несвоєчасні розрахунки за відпущену у кредит готову продукцію
Інвестиційний ризик	Виникає при здійсненні інвестиційної діяльності та, як правило, призводить до фінансових втрат
Інноваційний фінансовий ризик	Використання нових фінансових інструментів
Депозитний ризик	Пов'язан із невідшкодуванням депозитних вкладів

З метою зменшення фінансових ризиків застосовуються такі основні методи (прийоми) управління ризиком (рис. 1).

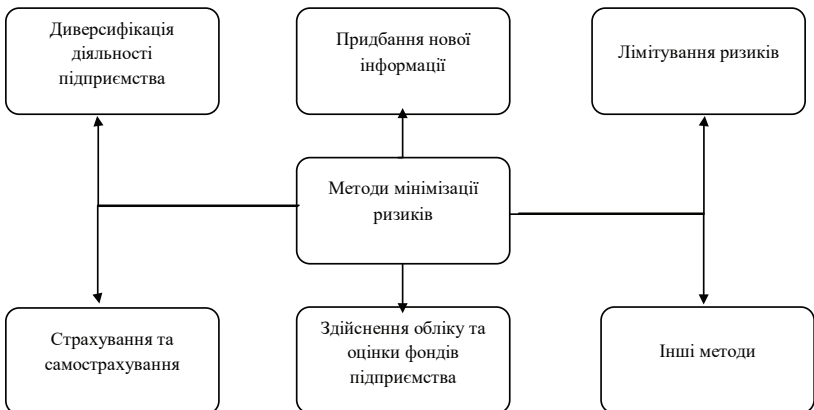

Рис. 1. Сучасні методи мінімізації ризиків

Представлені методи мінімізації фінансових ризиків підприємства мають переваги і недоліки, тому виникає необхідність оптимального комбінування найбільш підходящих для діяльності конкретного підприємства методів. Вибір методів залежить від галузевої приналежності підприємства, його макроекономічного оточення та конкретної бізнес-стратегії.

Таким чином, без застосування нейтралізуючих фінансові ризики механізмів, неможливо забезпечити безперервну та ефективну діяльність організації. Подальші дослідження повинні проводитися у напрямку удосконалення методів управління ризиками, розроблення інструментарію практичного використання цих методів, зокрема щодо управління неточною оцінкою інвестиційної привабливості підприємств.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. 2-е изд., перераб. и доп. К. : Эльга, Ника-Центр, 2007. 512 с.
2. Камінський А. Б. Моделювання фінансових ризиків. К. : Київський ун-т, 2006. 303с.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Підручник. К. : Центр учбової літератури, 2009. 470 с.
4. Токаренко Г. С. Прогнозирование рисков в компании. *Финансовый менеджмент*. 2006. № 3. 132–142 с.
5. Кириченко О. А. Інвестування : Підручник. К. : Знання, 2009. 273 с.
6. Вишнівська Б. Методи мінімізації фінансових ризиків. *Економіст*. 2007. № 6, 58–59 с.

REFERENCES

1. Blank, I.A. (2007). *Finansovyy menedzhment*. K.: Elga, Nika-Tsentr, P. 656 [In Russian].
2. Kaminskyi, A.B. (2006). *Modeliuvannia finansovykh ryzykiv*. K.: Kyiv University, P. 303 [In Ukrainian].
3. Maiorova, T.V. (2009). *Investytsiina diialnist*. K.: Tsentri uchbovoi literatury, P. 470 [In Ukrainian].
4. Tokarenko, G.S. (2006). *Prognozirovaniye riskov v kompanii*. *Finansovyy menedzhment – Financial Management*, 3, 132–142 [In Russian].
5. Kyrychenko, O.A. (2009). *Investuvannia*. K.: Znannia, P. 273 [In Ukrainian].
6. Vyshnivska, B. (2007). *Metody minimizatsii finansovykh ryzykiv*, *Ekonomist – Economist*, 6, 58–59 [In Ukrainian].